

Johannes Weidenheim

„...Itt a parádé!”

Álomjelenetek egy elsüllyedt világból¹

Simon már sok füledt napot eltöltött a levegőtlen kórteremben, amikor egy délután egyszer csak ellenállhatatlan mehetnékje támadt. Csak kiszabadulni innen...! Így hát kapta-fogta magát, s csak úgy papucsban és pizsamában kísértelt az épületből, de még az udvarból is. Odakint minden szeglet teljesen néptelen volt, aki élt, nyilván az árnyéket kereste. Az égre éppenséggel ráborult valami fátyolszerűség áttetsző leple, ami a napfényt valamelyest függönyözte, de a mozdulatlan levegőt a tikkasztó hőség ezáltal még inkább megülte. Messze, az ég alján a szemével közben valami villámlásfélét is sejtett, ennek azonban nem tulajdonított jelentőséget. Annál kevésbé, mert belül valami, életében eddig nem tapasztalt feszülést érzett, ami a gyomortájéktól kiindulva egész testfelületére átsugárzott. Erre ráfónódott mindaz a nyugtalanság, ami egy ideje már álló naphosszat fojtogatta. A következő pillanatban a pizsamája alatt minden előjel nélkül elöntötte a veríték is. Ám ahelyett, hogy visszafordult volna a kórházi pavilon irányába, félönkívületében csak lépdelt tovább, a hídon visszafelé, ahol a mentővel átjöttek, s a túlparton egykettőre a városszéli utcákban találta magát. Azalatt egészen hirtelenül nehéz felhők torlódtak fel a mennyboltozatra, előre-küldött párájuk átforrósodva ért felszínközelbe, mielőtt a csatornáikat megnyitották volna. Kezdetnek ehelyett, minden átmenet nélkül, orkánerejű szél vette birtokába a terepet. Simon akkor, csukott szemmel, hogy a sugárban lövellő port, szemetet kívül rekesse, már csak fától fáig tapogatózott, így is minden erejét latba kellett vetnie, hogy a talpán maradjon. Elért a vízparthoz még közel egy utcasarokhoz, s a fatörzs, melybe ott utolsó erejével belekarolt, ím, eperfa volt, ahogy vakon is, csak a tenyérhúsába mélyedő göcsörtös kérgéről felismerte. Ím, egy árva példánya őrzi még itt a régi Marézi emlékezetét – számtalan kiszáradt vagy kipusztított társa ellenében... De túlon túl nem feledkezhetett bele az emlékezésbe. A szélcsatornát képező utcák találkozásánál a két irányból süvítve előtörő szélfergeteg, itt a sarkon, hatalmas csattanással egymásnak ütközött, majd – és Simon azonnal tisztában volt vele, most mi következik – a kavargó por, törmelék, mely addig az arcát verte, szinte az orra előtt sugárban felszökő, forgó tölcserben egyesült, melynek magasra felnyúló szárát a szemével, ahogy kinyitotta, nem is tudta végigkövetni. A jelenséget tulajdonképp jól

¹ Részlet Johannes Weidenheim *Heimkehr nach Maresi* – 'Visszatérés Maréziba' – c. emlékezésregényéből, mely a regényhős Simon Messer egy kései vajdasági utazása ürügyén – „Marézinak” elkeresztelt – bácskai sváb szülőtája 1945 körül megsemmisült világát idézi. A mű másik részlete megjelent a Napút 2015. novemberi kiadásában. A szövegrészünkben többször említett „Greifenstein”: a helység elegáns, a polgári kört is befogadó étterme és kávéháza; Tamara: a regényhős – megbetegedése miatt utána utazó – élete párja.

ismerte, Maréziban a forgószeél tulajdonképp minden egyes nyárban visszatért. Csak soha nem érte még ennyire közel, mint most éppen; távolabbról figyelve általában csak a látványát szemlélhette. Pusztító erejéről, őrlítő rettenetéről is annak idején inkább csak utána, a hírekből szereztek tudomást. Hogy olyankor például a lovak kitortek az istállókból, szerterohantak, és órákba telt, mire gazdáik a nyomukra leltek. Nagyanya szentenciája az volt rá ilyenkor: „viszi az ördög a táncba a szélményasszonyt”... Hát ez a forgószeél, lám, a múltból a maga töretlen valójában – már csak a kései vendég tiszteletére is – újra megjelent. Mindenesetre most itt őt magát könnyen fel is repítette volna, ki tudja, milyen magasra, ha meg nem kapaszkodik mindkét karjával és teljes erőből a fa rücskös törzsében. Közben rákezdte volna már az eső is, de a szélörvény a nedvét miriád kavargó csepp formájában csak széjjelszórta. Azután a forgószeél, amilyen hirtelen jött, oly hirtelenül ki is lehelte a lelkét, s levágódott csak úgy magatehetetlenül a talajra a csatornavíz irányában, s akkor a felhőkből kénszag áradt lefelé. Rövid néhány perc elteltével a szélcsend visszaállt, s a levegőt ugyanaz a fülledt forróság ülte meg, mint ami a vihart megelőzte. Simon tudta jól: majd csak most fog, de mindjárt, lezúdulni az özönvíz. Elengedte hát az eperfáját, s indult vissza, hogy fedél alá érjen mielőbb. A folyosón Dara nővér karjaiba omlott, aki a visszatért szökevényt a maga részéről roppant haragos szavakkal fogadta. Simont addigra már a hideg rázta, s érezte: a szeme bepárasodik. Vacogó fogakkal bújt az ágyába. Az átélt kinti vihar kisvártatva, persze immáron zajtalan formában, a bensejébe költözött be. Ezer emlékkép kavargott álomszerűen a fejében némán, mint ahogy télen libegő óriás pelyhekben hull és repked a hó. [...]

Simon álomlátása később összefüggőbb képekben folytatódott, és feletébb színes formában a lehető legbolondabb látomásokat hozta elébe. Ijesztő változat viszont nem nagyon akadt közöttük. Az egészhez a felütést a kórház körbekapcsolt rádiójából felhangzó „Tell Vilmos”-nyitány induló-üteme adta. Most is először Apa bukkant föl: valami fura hajtányon érkezett, s meg sem állt, míg egészen szorosán oda nem ért az ágyához, majd arról lepattanva élénk figyelemmel fölébe hajolt; hosszúra nőtt körme eleven fénnel csillant a bal keze kisujján... Ezt követően az utcájuk, a Kávés utca lett látható. Az ott lakók meg mások sétálnak fel-alá, átköszöngetnek egymásnak egyik járdáról a másikra, a férfia mentében kalapot emel, hozzá enyhén meghajolva, s eszegetik a sült gesztenyét, amit azon forrón kapkodnak ki a zsebükből... Aztán egyszeriben: nyúl vadászat a Nagylegelőn, a nyulak iszkolnak, a vadászok durrogatnak, ezalatt a kertek felől a paszternák illata árad... Majd újfent Apa jelenik meg: két kezében óriás görögdinnyét ölelve törtet előre az udvarukban a gémeskútig, hogy hűteni a vödörben a vizig leeressze. A rádióból ezalatt a híres Milica Korjus éneke szól, s ezt Apa, a kertben végre leülve, teljes odaadással hallgatja. Eközben egyszerre csak este lesz, Apával hazafelé igyekeznek, Simon – még elég apró gyerek – a karján. A vásárból jönnek, ahol a szülő egy bádog kakasfigurát vett neki, ezt ő azonban, mivel elaludt, a kezéből valamikor észrevétlenül kiejtette. Megébredve, persze, keservesen siratja, mire hirtelen odaseregglő ifjú kozák lovasok – csupa feketében – különleges mutatványaikkal vigasztalják; egyikük például a nyargaló állat nyergében lendül fejenállásba, mialatt a két kezét is széjjeltartja, pontosan úgy, ahogy ők ezeket a kunsztokat

egyszer régen a sportpályán valami vendégszereplés alkalmával valóságosan bemutatták. Követhetetlen változással azután egy vékony, csilingelő hang ezt hallatja: „a Kristófka holdkóros lett, és eltávozott az élők sorából...”; abban a pillanatban Apa, igen: megint ő, felpattan a homokfutójára, fehér ló elébe fogva, és sebbel-lobbal eliramodik vele valamerre; ciklámen illata száll a nyomában... Egy következő jelenetben a gyerek Simon hoz valamit Nagyanyának ajándékba, csak nem lehet látni, hogy mit. Ő gyengéden végigsimítja a fejét, és ígér neki cserébe „nesze-semmit”, de azért azt felszalagozva. Simon utána kimegy a tornácra a létrához, hogy felmásszon a padlásra: látni akarja, megvan-e még ott az ütött-kopott zenegép; megvan, de körbeszóve vastagon pókhálóval... Változás után ugyancsak ő megpillant két kutyát az utca közepén a hátsójukkal összetapadva, a kan erre az oldalra húz, a szuka meg arra, és sehogy se jutnak dűlőre egymással. Ezalatt meg egy japán házaló kapuról kapura jár, a porcelánját árulja. Anya kérdi: ott azt a bögrét mennyiért adná, a japán azonban a szavát nem érti, s csak mosolyog rá egyfolytában. Anya erre csettint egy nagyot az ujjával, s akkor már egyszeriben érti, s egy százdináros bankót ötször meglengtet az orra előtt – még mindig mosolyogva... Aztán, már nagyobb korában, Simon Nagyanyánál időzve hallja megint a tücsökcirpelést a konyha homokkal szórt padlata alól. Onnan kisvártatva, nem kis meglepetésére, előbújik Ksenija. Ki is mennek kettesben a házból, elnéznek a csatornapartig, ott aztán sétálgatnak; a lány kicsit félrehajtja a fejét, úgy mosolyog rá Simonra. A másik pillanatban már a Fő utcán járnak, figyelemmel követik a Wollner cirkusz felvonulását. Az állataikkal együtt jönnek. Valaki vígan felkiált: „Itt a parádél!” Ksenija eközben – volt, nincs – eltűnik... Simon ugyanaznap este a Greifensteinben: élőképeket mutató rendezvény kezdődik, s mintha ő lenne a kikiáltó. Mondja is: „Ali baba és...”, de tovább nem tudja, sehogy sem jut eszébe a cím folytatása. Körben-körben aztán mindenki türelmetlen: „és, és...?” Hamarosan már dühödte arcokat lát; valaki el is kiáltja magát: „kapsz mindjárt egyet a pofádra!”, majd a fenyegetést be is váltja. Gyors változás: lábra erősített kapaszkodóvasukkal araszolnak lefelé a szerelők a távirópóznáról, s nézz csak oda: szarvasbogárrá változnak, mire leérnek...

Tovább: Simon megint kisgyerek, karácsony van, a feldíszített fa tele szalancukorral, a cukorkák a lenge, kék-zöld-arany sztaniolburokban forgolódnak a kigyújtott gyertyák felszálló hőáramában; a sarokban öcsikéje teljesen magába merülve józódik. Utána eszegeti mindenki a krémest meg a borsodós piskótát meggykompóttal. Váratlan felnőtt-beszéd hallatszik: „Johann nagyapa ott veszett Friulinál, Jakob nagyapa odamaradt Galíciában...” Másik családi jelenet: a szülők készülnek a zsidókhöz a purim-bálba, a házban a gyerekek most majd, tetszik, nem tetszik, magukban maradnak; Anya felveszi a ruhát, amit külön erre az alkalomra maga varrt a zsidó női viselet mintájára; aztán egyszeriben mindenki elkezd keresni Apát, mert már indulnának, de nem találják... Majd aztán egyszer csak szobafestők munkálkodnak a házban, a létrájuk két ágát lábuk közé szorítva „lépegetnek” előre-hátra, füttyörésznek, fejükön papírcsákó, amit újságlapokból hajtogattak. Az egyik odakiáltja mindenkinek, aki hallja: „hahaha, babája van ám a Simonnak, babája van ám a Simonnak!” Másnap a tanító pedig – ezért-e, vagy valami másért? – kukoricán térdepelteti az iskolateremben, furcsa módra fájdalmat azonban nem érez... Fülledt

nyár van, a család beszél: megint kigyulladt egy malom éjszaka, kirohantak a lovak, világgá mentek... Közben Nagyanya hangja hallatszik: „johonnemink köletet szalannyi”. Simon utána, este az ágyában aztán elképzeli Nagyanyát, ahogy szaladáskor a lábát kapkodja; s most is rajta van, mint mindenkor, az öregasszonyok szokott gyapjümellénykéje... Később valaki az ismerősök közül gunyoros hangján megszólal: „Édes pifkém, jó, ha tudod: tavaszkor az akác virágzik minálunk, a gőzgombócunk a párját ritkítja, a krachedlit isszuk rája...” Majd a Kávés utca végén vándormuzsikus tűnik fel a hárfájával, vele a párja, s épp a Messerék kapuja előtt megállnak; a hárfás már kezd is pengetni, az asszony énekel hozzá, az egészből a kerítés mögül a kutyaugatást leszámítva már csak a hang hiányzik. Ugyanakkor még két figura közelít, az egyik a medvéjét vezeti láncon, a másik meg kíséri. Hová viszik az állatot...? Hát biztosan táncoltatásra!... Mögöttük aztán ütött-kopott halottaskocsi kanyarodik be az utcába, két, tiszta feketébe öltöztetett ló húzza, s a kis Simon, a kocsira érte, valakinek odakiáltja: ezt ám az én ük-üknagypapám csinálta! Nagyanya valahol a háttérben ezalatt a dalkincsét próbálgatja („*Müde kehrt ein Wandersmann zurück...*”); ehhez most különös módon hang is van... A Greifensteinben tíz újság tartókerettel a falon végig; valaki közben ezt hallatja: „akárha a világ közepén: Bécsben lennénk, a csodás, régi székvárosban...” Újfent előkerül a gyermek Simon, a Nagylegelő szélén a Wollner cirkusz sátra előtt álldogálva. Sírdogál, mert nincs pénze, hogy bemehessen az előadásra; akkor felbukkan egy mezítlábás valaki, s a földre hasalva hirtelen átbújik a sátorlap pereme alatt, gyík módjára... Hirtelen váltással a mostani Simon a kórházi ágyán fekvé egyszerűen csak azt hallja: Pindo, az úti kabalája (női harisnyából formált rongybaba, ugyan tulajdonképp ott maradt a szállodában) Tamara hangján szól hozzá: „Ó, én édes párom, én édes párom...!”

Később valamikor aztán lovakat lát az álmodó – kísérteties szellemképben: a csatákban odaveszett temérdek nemes állat torlódik árnyékszerű csomóban a szemé előtt; az életét mind a lovasáért áldozta... Cintányér csattan, aztán a hang elhal, Perczel Mór távolodik lassan a kancája hátán, s szem elől vész a messzeségben... Utána, megint kép nélkül, de amellett hang sincs hozzá, a nehéz idők egy tömör summája (családi körben sokszor ismételt felnőtt-beszédből már régebben egybegyúrva, ahogy Simon fejében elraktározódott): „Nagyanya kétféle hadikölcsönnel szolgált a császárnak, először is pénzben: fél hektár szántó áraban, továbbá természetben: hites ura életével. Csak végül hiábavaló lett mindkettő...” Valamennyire hozzákapcsolódik ehhez egy jelenetkép is: az ó-maréziabeli szerbek éles fényben összekapaszkodva a kólót járják: sűrű, apró szökkenések előre-hátra; egy vékonyka legény legelől a szabad kezében zsebkendőt lenget, prémsapkája az egyik fülére lecsúsztatva. Köröttük seregnyi néző – már árnyékban, s mintha ők lennének a svábok... Aztán egyszerre kivilágosodik minden, akkor az addigi nézők hosszú sorban, tiszteletüknek kifejezést adva, oldalra tekintve elvonulnak a táncolók előtt. De kiderül: némelyikük – egy köszörűs, egy vándorórás, egy drótostót, egy üstfoltozó, egy dinnyeárus stb. – szerbnek ugyan nem szerb, viszont svábnak éppúgy nem mondható... Ide csatlakozik még egy kép: kötelező kirándulás *Stražilovó*ba (régén Slavonski Brod) – fel a hegyoldalba, Branko *Radičević* költő sírjához, aki még fiatalon meghalt tüdővészben... Igaz részvétellel vannak az ő sorsa iránt a svábok, de

tudják azt is, milyen sokat fognak még kapaszkodni, mire felérnek, s hogy fájlalják majd a lábukat estére, ha hazakerülnek. Útközben a kis Simon beleszalad egy tövisbozótba, a lábát felsebzi, és apja cigarettapapírt tapaszt a sebére... Utána: mindenki otthon, az udvari esővíztartályból egy béka kukucskál felfelé kerek szemekkel. Úgy sajnálják: jaj, ott lent milyen egyedül van a szegény... Teljesen más kép: gyerekcsapat a vasúti töltésnél, Simonnal; lehasalnak, fülüket rátapasztják a sínekre, hátha messziről meghallják, hogy az Orient expressz már közeleg valahol; de utána csak az újvidéki sebesvonat húz el mellettük, viszont egy nagy halom görögdinnye gurulászik a nyomában... Majd ismételten Nagyanyánál: a virágoskertben nyílik a mályva, és illatozik sok más, kedvelt virág is. Annál borzongatóbb hűvösség árad kifelé a jégveremből... Változás: egy nőismerős: Judit, elég nehezen válik ki a homályból, de azért ő az, és zsúr van nála, a gyerekek jól elvannak az átvevős játékkal... Egészen más helyszín: a Libra-telep, ahol Marézi cigányai laknak; eső esett, utána hirtelen előtör a nap, és hatalmas szivárvány-ívet vetít fel az égre. Volt arrafelé valamikor régen egy malom, de most nem látni. Hangfoszlányok: hol is volt hát az a malom... a Libra-malom... már a helyét sem találom... Még valaki szól (a hang ismerős, de nincs ott, aki mondja): „Nos, uraim: a bordély nálunk a 'kék zugolyban' van; de jó, ha tudják: aki oda akár egyszer is betéved, a keresztcsontja bánja...”

Később még ezeket látja az álmodó: feléje tart valaki, de valami csavaros láb- meg kézmozgással, mintha folyvást violinkulcsokat rajzolna a levegőbe; különben mintha ismerné, de ki is ő? Annyi bizonyos, hogy együtt jártak az iskolába; gyötri magát a végtelenségig, hogy felismerje, de képtelen rá... S már emelkedne is fel az ágyról, indulna valamerre... Akkor egy hang hajlik a füléhez, még hozzá a La palomát énekelve; aki énekel, az most azonban nem Richard Tauber a Nagyanya hanglemezéről, hanem Tino Pattiera (itt most csak is a rádióból), és baj nem érheti, amíg ezt hallgatja... De nézzünk csak oda: az esővíztartályból most Nagyanya búvik elő, édesgyökér meg szentjánoskenyér van nála, és még egy virágjában lévő buzogány is; ezeket mind a kicsi Simonnak hozza... Aztán meg: újév napja, az utcákban körbejár a kéményseprő, aztán meg a postás is, mindkettő szigorú, komoly ember; egymás után beköszönnek minden házba, átadják a névkártyájukat; megszólal Nagyanya: „Akár a metodisták: derogáll nékik nevetnyi.” [...] De csitt! Albeniz „Tangó”-ja szól, éspedig szájharmonikán. Közben a szarvasbogarak másznak kifelé az árokból: egyik a másik után, libasorban; ők is fülelnek egy darabig, majd elkezdenek dúdolni valami más: a „Heidelbergi románc” című film slágerét („*Ich hab mein Herz in Heidelberg verloren...*”); és már gyűlik a közönség köréjük, az emberek brávóznak, a zümmögő kórus pedig „A Harlekin milliói” szerenádjával folytatja. Ugyanakkor vagy máskor – mindegy is: az égen vadlibák húznak el ék alakban, de a gágogásukból egy árva hang nem hallatszik; a gyerek Simon azalatt egy játszópajtásával (őt nem látja, de tudja, hogy együtt mennek) igyekszik kifelé a csatornavízhez, a békákkal akarnak gonoszkodni: szalmaszálat dugnak a hátsójukba, azon keresztül aztán felfújják s úgy dobják vissza a vízbe őket, és kéjjel élvezik, ahogy tehetetlenül kapálóznak a szegények, és nem bírnak alámerülni. Akkor a riadt brekegésük úgy hat, mintha mérégükben szitkozódnának („örrdögfattya-gyerrekek – örrdögfattya-gyerrekek...” – aprónépre nézve a legszigorúbb marézibeli korholással).

Simon végül ebből az álomból hirtelen megébred, hangosan felkiált, a márkában tartja a rémület. A homlokán érzi a hideg verítéket. Síri csend körötte. Még nem tért egészen magához, csak annyit érzékel: valaki valóságosan fölébe hajol, az arc körvonalai azonban elmosódnak. Nem izgatja különösen, mi veszi körül, hogy hol is van. Nyitva se bírja tartani a szemét, s most eszébe sem jut, hogy fektéből esetleg felemelkedhetne. Visszahúzza még magához az álmode-rengés, szinte olyanformán, mint amikor egyszer régen gyerekként a kerítésen át valami játékaival a kezében átszökött a szomszéd kertbe, de elunva a dolgot visszatért, épp csak azt a játékot ottfelejtette, így aztán még megint átmászott érte a kerítésen. Maga a béka-jelenet kezdett már elhomályosulni, de emlékezett a korholásra, s kíváncsi lett volna a folytatásra: ki is szidta meg, és miért is? Csupva tartotta hát a szemét, visszasüppedt az ágy melegébe, és szelvényben-hosszában nagyokat nyújtózkodott, úgy fordult aztán az oldalára, mint gyerekkorában, ha anyja hagyta, hogy felkelés előtt egy keveset még pihenjen. A megszakadt álomhoz azonban már nem talált vissza, s vele a riadalom is feledésbe merült. Jöttek azonban új képek helyette. Nagymama háza előtt az öccsével, Sammival másszák a nagyra nőtt eperfát – zsák a nyakukban, abba szedik bele az eperlevelet a selyemhernyóknak. A háttérben ezalatt valaki dorombbal muzsikál. Egyszeriben azonban tél lesz: az emberek melegen öltözve jönnek-mennek az utcában, szemöldöküket zúzmara borítja vastag csomókban. A kis Simon csak a kapujuk előtt álldogál, amikor váratlanul egy férfi-alak a járókelők közül kiválva mosolygó arccal hozzá lép, bajszos van, és az is teli zúzmarával. Mellette valaki megszólal: „hé te, ez itt a te apád, nem látod!”, de Simon elhárítja: tudja, hogy az apjának nincs is orra, úgyhogy biztosan nem ő az... Akkor a figura hirtelen eltűnik, de újra előkerül a Morlang-féle gyarmatárú üzlet bolthelyiségében, s itt aztán még meg is szólal, ezt mondja: „ej, be finom itt az illat...”

Simont az álmokképek utoljára Marézi háború végi idejébe vitték, amire addig nem volt példa, állandóan csak a békebeli emlékek látogatták. Most azokról a dolgokról álmódott, amikről a Kunz-Fritz mesélt neki most, amikor mindjárt a Maréziba érkezése napján összetalálkoztak: 1944 veszedelmes októberében mint húzták meg magukat a testvérével ott, a Zab soron, abban a házban. Ha az álom az egészet másképp is mutatta. Ez jött elő: amikor már a szekeres menekülők kivonultak, s néma és üres lett minden, pár magára maradt nagyobb gyerek a Zab soron a házpadlásokon rendezkedett be, ahol az utcáról senki meg nem láthatta őket, bár tényleg teljesen üres is volt az utca. S persze ott kellett lennie velük Simonnak is, bár ez nem vált teljesen megfoghatóvá, mint ahogy arc szerint Fritz személyét sem érzékelte, inkább csak valami torzkép maradt róla vissza. (Idő szerint akkor már mindketten természetesen rég nagykorúak lettek volna, azaz a történeti körülmény csak úgy egyszerűen visszavetült a gyerekkorra...) A padlások belteréből is csak elmosódó körvonalak mutatkoztak a sűrű homályban; annyi bizonyos: a Nagymamáéra, melynek belsejét ötven év után is centiről centire a szemé előtt látta, semmit nem hasonlítottak. Ellenben a házak mintha az oromzatukkal illeszkedve sorakoztak volna egyváltéban, s csak át kellett törni a falakat, hogy át is járhassanak egymáshoz. Feszítévással dolgoztak, de lassan, óvatosan, hogy a zajt kívül még véletlenül se hallja meg senki. Végül az utca összes padlása már az övék volt, egybenyt-

va, s az ölükbe hullott a temérdek ott hagyott enivaló. Ettek meg aludtak, vagy ha nem, akkor beszélgettek. Egy másik, titkos Marézi lett ez, amit, ahányan ott voltak, a pusztuló kinti világ helyett birtokba vehettek. A mélységes csend odakint még sokáig nem vonult le, de pár nap után annál ijesztőbben törte át hirtelenül egy-egy, távolabbról hangzó lövés durranása. – Egy idő után az álmodót a padlás áporodott levegője már fojtogatni kezdte; a kórházi beteg fektében elkezdett hánykolódni, s ha egyáltalán mozdulni bír, menekülőre fogta volna. A Fritz alakjáról levált lárva-arc még hosszan odaszögezte a helyére, ez aztán azonban változásokba kezdett. Végül lassan-lassan egy teljesen más, meghitt és mosolygó arc került a helyére. Ahogy Simon másodjára is kinyitotta a szemét, felismerte – Tamaráját, ahogy fölébe hajol, erős aggodalommal a tekintetében. – Itt van Tamara! Egy pillanatig azt gondolta: még ez is álom, de minthogy a látvány sértetlenül fennmaradt, meggyőzte magát: az asszony most valóban itt van...

Komáromi Sándor fordítása

BAL LATOR